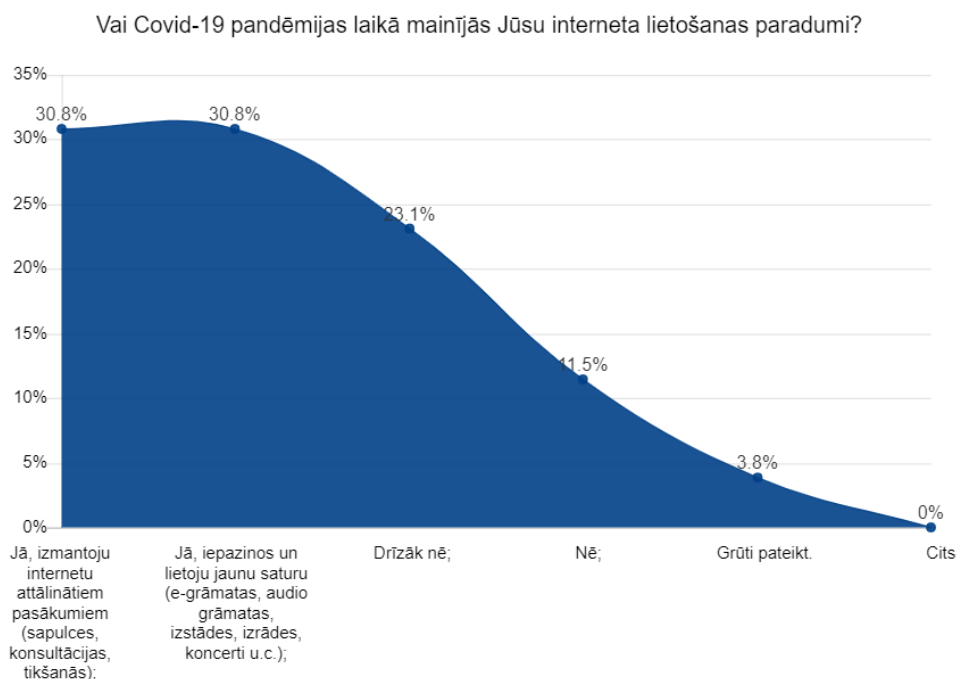


Aptaujas rezultāti

Informācijas tehnoloģijas un pakalpojumi dažādās dzīves jomās, ko nodrošina bibliotēka

Aptauja norisinājās 2020. gadā no 1. līdz 21. oktobrim. Tajā piedalījās 23 respondenti. Par pārsteigumu mums, vidējais respondentu vecums bija 48,6 gadi. Un to aizpildīja tieši 20 sievietes un 3 vīrieši.

Pirmais jautājums bija saistīts ar ļoti aktuālo Covid tēmu. Vēlējāmie uzzināt - Vai Covid-19 pandēmijas laikā mainījās Jūsu interneta lietošanas paradumi?



Vairums aptaujāto izmanto internetu attālinātiem pasākumiem (sapulces, konsultācijas, tikšanās). Un tik pat daudz - 30,8 % Covid laikā iepazinušies ar jaunu tīmekļa vietņu saturu (e-grāmatas, audio grāmatas, izstādes, izrādes, koncerti u.c.). Varam secināt, ka dators un interneta pieeja šajā sarežģītajā momentā noder daudziem no mums.

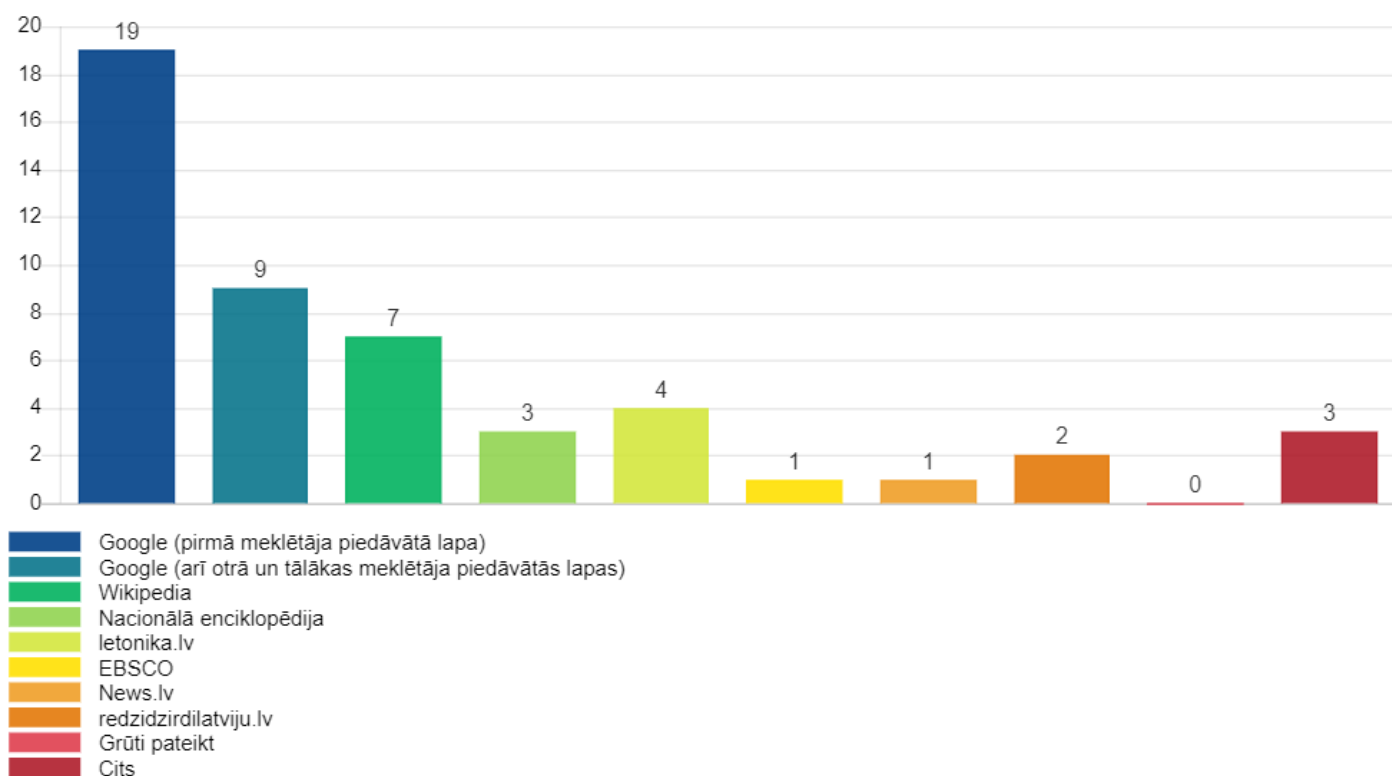
2. Neskatoties uz to, ka tīmeklī regulāri parādās informācija par to, kā atšķirt viltus ziņas no neīstām, jāsaka, ka lielākajai daļai respondentu ir šaubas par informācijas patiesumu internetā. Ulbrokas bibliotēkas darbinieki strādās pie šīs tēmas un sagatavos informāciju, lai lietotājam būtu vienkāršāk orientēties informācijas plūsmā, bet pagaidām aicinām ieskatīties mājaslapā <https://drossinternets.lv/>.

3. Tīmekļa lietotāji domā, ka jebkura tīmeklī atrodama informācija ir jāizvērtē. Jāizvērtē tās ticamība. Jāsālīdzina informācija ar citos avotos atrodamo un jāveic informācijas analīze.

4. Uz jautājumu, kādi ir Jūsu interneta izmantošanas mērķi tika, atbildēts, ka visvairāk internets tiek izmantots e-pastu un ziņu sūtīšanai. Šo informāciju izmanto 22 tīmekļa lietotāji. Vēl 17 atzīmējuši, ka internetu izmanto arī komunālo maksājumu un rēķinu apmaksai. 16 lietotāji internetu izmanto ziņu lasīšanai. Attiecīgi pa 13 lietotājiem patīk sociālo portālu izmantošana un uzziņas par precēm un pakalpojumiem. Citi lietotāji izmanto internetu, lai klausītos mūziku, vienkārši sērfotu internetā, spēļu spēlēšanai, mācībām un hobijiem nepieciešamās informācijas meklēšanai, ziņu portālu un blogu lasīšanai un citiem mērķiem. Īpaši uzsvērts, ka tiešsaiste tiek izmantota darba vajadzībām, tāpat kā zinātniskās literatūras meklēšanai un lasīšanai.

5.

Kurās interneta vietnēs visbiežāk meklējat nepieciešamo informāciju?

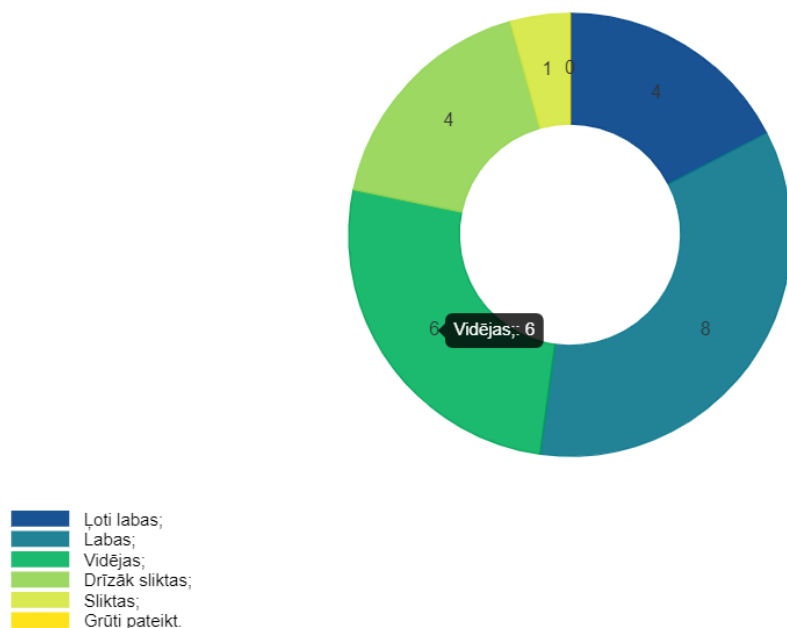


Kā redzam attēlā, visvairāk informācija tiek meklēta Google meklētāja pirmajā piedāvātajā lapā. Pēc tam seko nākamās. Bet trešo vietu neapstrīdami ieņem Wikipēdija. Pricājamies, ka atsevišķi lietotāji izmanto bibliotēkas piedāvātās datu bāzes Letonika.lv, News.lv un Redzidzirdilatviju.lv

6. Uz jautājumu, vai protat labi apieties ar digitālajām tehnoloģijām (telefoni, planšetes, fotokameras), respondentu lielākais vairums (vienpadsmit atbildes) atbildējuši ar "Drīzāk jā", seši, ka drīzāk nē. Toties pieci respondenti tās pārzina labi, un tikai viens tās nepārzina.

7. Mūs ļoti priecē, ka lielākā daļa respondentu savas datorprasmes atzīmējuši kā labas (astoņi respondenti) vai ļoti labas (4 respondenti). Šis skaitlis pārsniedz to cilvēku skaitu, kuru zināšanas ir viduvējas un nepietiekamas.

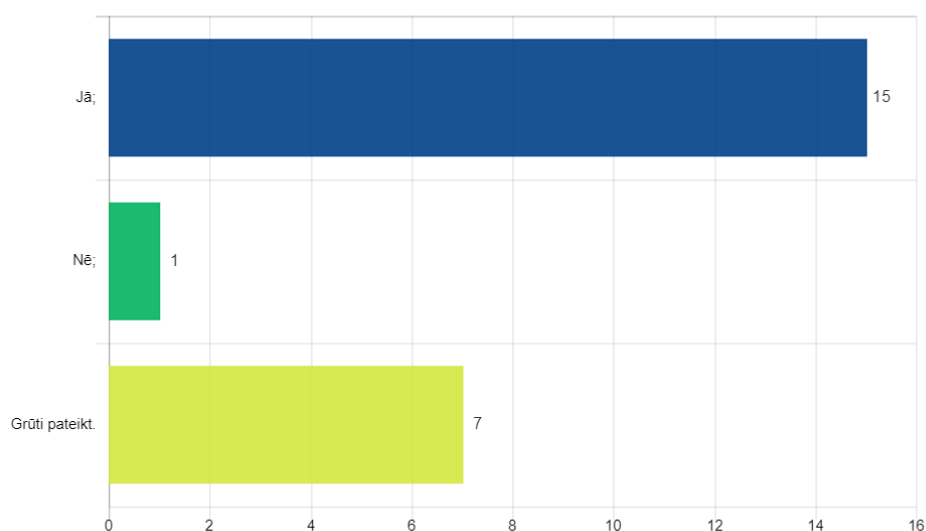
Kā Jūs vērtējat savas datorprasmes?



8. Bibliotēkas līdzšinējo piedāvājumu datorapmācībā izmantojuši 4 cilvēki no 23 aptaujātajiem. Taču jāņem vērā, ka anketa bija publiska, līdz ar to aizpildīja arī datorlietotāji, kuriem nav bijis zināms par šādu izdevību. Tātad septiņi no respondentiem par šādu iespēju nav zinājuši, bet divpadsmit – vienkārši nav izmantojuši.

9. Pie labi apgūtām datorprasmēm deviņpadsmit atzīst, ka apguvuši darbības strādāt ar internetu un e-pastu, sešpadsmit – veikt pamatdarbības teksta rediģēšanā, piecpadsmit kopēt un pārvietot failus un mapes, četrpadsmit – izmantot kopēšanas un ievietošanas rīkus, trīspadsmit – lejupielādēt failus no citām ierīcēm. Un tikai viens respondents atzīst, ka neprot nevienu no minētajām prasmēm.

Vai vēlaties, lai datorapmācības bibliotēkā vada profesionāls datorpasniedzējs?



10.

Redzam, respondenti ļoti vēlas apgūt datorprasmes pieredzējuša datorpasniedzēja vadībā. Šāda pieeja nodrošinātu plašāku un dziļāku atsevišķu programmu apguvi. Tāpēc ceram, ka nākotnē bibliotēkai būs šāda iespēja, pieaicināt datorpasniedzējus no iestādēm, kuru pamatmērķis ir lietotāju apmācība dažādās datoru lietās.

11. Uz jautājumu, kādas ar tehnoloģiju lietošanu saistītas zināšanas Jums būtu nepieciešamas, visvairāk balsots par attēlu apstrādi (10 respondenti), darbu noformēšanu mācību vajadzībām - 8 respondenti. Zināšanas par sociālo tīklu darbību vēl nepieciešamas 7 respondentiem. 6 vēlas uzzināt par satura kopienas, piemēram, Youtube darbību un citām zināšanām (6 respondenti).

Vairāki cilvēki īpaši atzīmējuši, ka vēlas uzzināt par jau iepriekš minēto tēmu, kā pasargāt savu datu noplūdi internetā, drošām interneta lietošanas iespējām. Tāpat – par sanāksmju organizēšanas knifiem un saziņu ar VID.

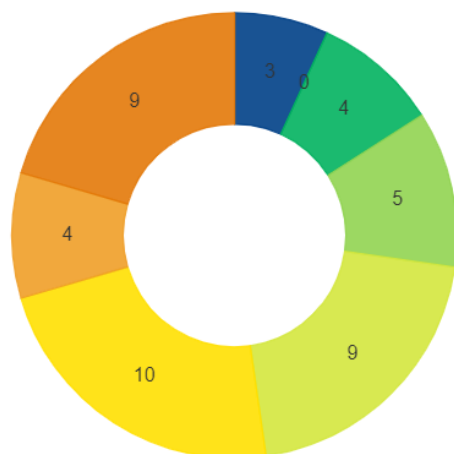
12. Mūs ļoti interesē arī Jūsu viedoklis par to, kādas datorprogrammas, Jūsprāt, būtu nepieciešamas publiskai pieejai Ulbrokas bibliotēkā?

Lietotāji vēlas datoros redzēt programmatūru noformēšanai, videofailu izstrādei, datorprogrammas dizaina izstrādei un maketēšanai, PDF redaktoru, Microsoft Office programmas un datu bāzes. Pēdējās jau tiek nodrošinātas, bet PDF failu redakcijai aicinām izmantot tiešsaistes bezmaksas tīmekļa vietni ilovepdf.com. Vēl datorlietotājiem ir vēlme izmantot programmu AutoCad (programma 2D un 3D dizainu izstrādei), Corel Draw (profesionāla grafikas dizaina veidošanai) un Visio, ar kuru veido diagrammas un citu datu vizuālu atveidošanu. Piemināsim, ka bibliotēka ir iegādājusies Adobe grupas jaunāko programmatūru. Varam minēt tādas programmas dizaina un fotoapstrādes veikšanai kā Adobe Animate, Adobe Lightroom, Adobe InDesign, Adobe Photoshop un citas. Tās pieejamas Ulbrokas bibliotēkas multimediju telpas datorā ar numuru 1.

13. Kurus no minētajiem bibliotēkas bezmaksas informācijas tehnoloģiju pakalpojumiem esat izmantojis/izmantojusi? Visvairāk respondentu - 13 izmantojuši tieši bibliotēkas datorus, tāpēc esam priecīgas, ka apmeklētāji var izmantot jaunus datorus, kas atrodas bibliotēkas Multimediju zālē. Tiek izmantotas arī kopēšanas iespējas no bibliotēkas krājuma. Šo pakalpojumu izvēlējušies 9 no aptaujātajiem. Astoņi izmantojuši arī dokumentu skenēšanas iespējas. Tikpat respondentu izmantojuši bibliotēkas elektronisko katalogu, pieci - bibliotēkas datu bāzes. Mazāku punktu skaitu ieguvuši meklēšana noderīgās tīmekļa saitēs, semināru un praktisku nodarbību apmeklēšana, 3td e-grāmatu bibliotēka, blogi, novadpētniecības datu bāze un LNB Literatūras ceļvedis.

14. Kurus bibliotēkas pakalpojumus esat izmantojis attālināti? Ar atbildēm uz šo jautājumu iepazīstina zemām ievietotā diagramma.

Kurus bibliotēkas pakalpojumus esat izmantojis attālināti?



- Attālināta grāmatas rezervēšana;
- SBA pasūtīšana;
- Grāmatas nodošanas termiņa pagarināšana elektroniskajā katalogā;
- Sekošana bibliotēkas jaunumiem Facebook;
- Bibliotēkas darba laika vai citas informācijas meklēšana internetā;
- Iepazīšanās ar mājas lapā apkopoto informāciju par notikušajiem pasākumiem (foto galerijas, projekti);
- Sekošana grāmatu jaunumiem jaunāko grāmatu apskatā;
- Neesmu izmantojis/izmantojusi.

Kā redzam, visvairāk cilvēku attālināti iepazīstas ar Ulbrokas bibliotēkas sadaļu Stopiņu novada mājaslapā. Tam seko bibliotēkas darba laika vai citas informācijas meklēšana internetā. Pārējās opcijas sastāda aptuveni vienādu atbilžu skaitu.

15. Kādi ar multimediju tehnoloģijām saistīti pakalpojumi, Jūsaprāt, vēl būtu jānodrošina bibliotēkai? Starp minētajām iespējām ir dokumentu rediģēšana un iesiešana, interaktīvais ekrāns, dziesmu studija, fotopakalpojumi – attēlu fotogrāfiju krāsainas izdrukas un Web kameras. Starp priekšlikumiem bija arī dokumentu skenēšana. Atgādinām, ka šādu pakalpojumu bibliotēka jau veic.

16. Uz jautājumu, kādas ar tehnoloģijām saistītas iekārtas, Jūsaprāt, būtu nepieciešamas Ulbrokas bibliotēkā arī iesniegti vairāki priekšlikumi. Par vajadzīgām atzītas iekārtas dokumentu iesiešanai, 3D printeris, e-paraksta karšu lasītājs.

Esam pateicīgi par visām iesniegtajām atbildēm. Daži respondentu viedokļi mums sniedza pavisam jaunu informāciju par, ko viņi vēlētos ieraudzīt bibliotēkā. Atsevišķas vēlmes nebūs uzreiz piepildāmas, taču centīsimies lietotājiem sniegt visas bibliotēkā atrodamās iespējas un pakalpojumus. Analizējot anketas rezultātus, secinājām, ka bibliotēkas lietotāji nezina, ka atsevišķi pakalpojumi bibliotēkā jau pieejami, piemēram, Microsoft Office programmas un skenēšana. Ar bibliotēkas pakalpojumiem varat iepazīties Stopiņu novada mājaslapas Ulbrokas bibliotēkas sadaļā Pakalpojumi - <https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/pakalpojumi>

Informāciju apkopojā Ieva Mūrniece, Ulbrokas bibliotēkas bibliogrāfe
2020. gada 26. oktobris